

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1663. usque ad annum 1674

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1780

VD18 90119193

§. 38. Primæ editionis variationes a Protestantibus confictæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67332](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-67332)

Sæc. XVII. suram & judicium illorum Protelat.
A. C. 1671. tium, qui Catholicorum libros reca-
fuerunt, & etiamnum eos in variis m-
bibus recensent, quibus solemne ei-
suorum libros ad nauream usque exte-
lere, Catholicorum autem lucubra-
nes, quia Catholicorum sunt, depo-
mere.

§. XXXVIII.

*Primæ editionis variationes a Pro-
stantibus confitæ.*

Etiamsi autem Bossuetii advertens
daretur, primam Expositionis edi-
tionem fuisse suppressam, atque immo-
tatem, has tamen variationes, pro-
testantes illas in secunda editio-
factas fingunt, huc ideo adducere le-
bet, ut exinde eluceat, quam im-
rito illi Bossuetum de plurim dogm-
atum veritate vel dubium vel igno-
rante fuisse, illumque ab antiqua fide Romana
& Concilii Tridentini sensu ante re-
rectionem aberrasse calumnientur, non
quam ridiculum ex hisce immu-
tationibus triumphum canant. At
igitur hi, quod in prima editione Bo-
suetius nonnisi simplex *Adversari-*
nomen usurparit, in ceteris vero edi-
tionibus legatur odiosa hæc compelli-
tio: *Existimati reformati:* item loci
horum.

horum verborum, nihil ut videatur fieri sacerdotum XVII.
posse melius, quam si doctrina Ecclesiae Catholicae ita proponatur, ut separentur illae A. C. 1671.
questiones, quas Ecclesia definit, ab iis,
quae ad fidem haud pertinent, Bossuetius
posuerit haec verba: Et ab iis, quae falso
eadem Ecclesiae adscripta sunt, distinguan-
tur: Sane maximi momenti mutatio?

In editione suppressa legatur: ut
Honor ille, quem Ecclesia B. Virginis sanctisque exhibet, ideo tantum sit religiosus,
quia illis exhibetur in relatione ad Deum.
Bossuetius autem ita correxerit: Ut si
religiosus dici possit honor, ideo sit, quod
in Deum referatur, posteriora autem
haec verba, hinc tantum abest, ut sicut
adversarii faciunt, culpandus sit iste honor,
quem sanctis exhibemus, propterea quod Religiosus sit, ut potius culpandum sit, si non
effet religiosus, omnino omiserit.

In §. 16. haec habeantur Bossuetii
verba: Quod Dallæum attinet, e re sua
esse putat intra tria prima saecula se con-
tinere; in quibus certum est, Ecclesiam,
qua tum magis occupata erat in passionibus,
quam in scriptioribus, multa reliquise di-
lucidanda, tam quoad dogmata, quam quo-
ad praxin. Satis exinde elucet, quantum
inde accedit nostræ caussæ, quod adversarii
nostræ ullum doctrinæ suæ argumentum re-
perire desperant in medio splendore Ecclesie,
cum sublati persecutionibus veritatem fidei
Hist. Eccles. Tom. LXIII. Nn re-

Sæc. XVII. resplendentem innumeris scriptis propria
A. C. 1671. riter atque doctis testaretur. Ex his Wa
kius nequiter infert, Bossuetum fabili
sum fuisse, quod certum sit traditione
Ecclesiæ circa cultum Sanctorum:
tribus primis faculis probari non posse.

§. 30. Bossuetius in prima editione
de modo, quo sancti preces nostra
exaudiant, hæc posuerit: *sive audiunt
illos sive non: sive jungant se precibus ipsorum,
uti quidem exoptant, sive id sunt
potius mediis magis adhuc incogniti quas
per intercessionem ipsorum Et.*

Et post illa verba: *quicquid verum
est, continetur, sequentia in prima edi
tione habeantur, & quidem eo modo, &
juxta eam mensuram; prout ipsi libri
fuerit; sive denique per aliam quam
viam nobis adhuc magis impenetrabiles,
atque ignotam efficiat, ut fructum percip
imus illarum precum, quas ad beatas illas
animas dirigimus. Hæc ultima ver
itatem desint in editionibus vulgatis
sed quid inde?*

§. 35. Bossuetius in prima editione
dixerit: *in hoc consistit usus, & pro
ficia imaginum, in correcta vero posse.
Hoc fundamento nititur honos, qui ima
nibus exhibetur.*

§. 47. Cuncta hæc verba in prima
editione fuisse omissa, assertit Wakius:
*Ecclesia Catholica nullibi magis invita
quis*

quam in hoc dogmate; nec multo sermone Sæc. XVII.
opus est ostendere, quod quo magis quis scru- A.C. 1671.
tur in scripturis scopum redēptionis hu-
mane, qui eo tendit, ut nos sanctos faciat,
eo propius ad nostram doctrinam accedere,
& ab opinionibus Calvini discedere debeat,
qua nullo modo se tueri possunt, quia potius
contradictorice sunt, & omnem veram
ac solidam pietatem evertunt.

§. 60. Bossuetius hæc habuerit:
Haec sunt, quæ de justificatione docere ma-
xime necessarium est, essentque adversarii
nostræ extreme contentiosi, nisi faterentur,
non opus esse vero Christiano amplius ali-
quid in hac doctrina cognoscere.

In ceteris vero editionibus hæc le-
gantur: hæc sufficere Christianis, quo
sciant, suæ gloriæ salutis omnem Deo
per Christum adscribendam.

§. 65. Bossuetius denuo hæc verba
omiserit: Ecclesia duplēm istum, diver-
sumque modum applicandi remissionem pec-
catorum, quem proposuimus, semper agno-
vit: si quidem in scripturis præter priorem
istam veniam, quæ sola locum habere debe-
ret, nisi homines ingrati essent, & quo
per notionem simplicis remissionis exprimi-
tur, adhuc aliam absolutionem, aliquamque
gratiam dari perspexit, quæ in forma ju-
dicii exhibetur, ubi Ecclesia non tantum
solvendi, & remittendi, verum etiam li-
gandi atque retinendi habet potestatem.

Nn 2

§. 83.

Sæc. XVII. §. 83. Bossuetius in prima editione:
A. C. 1671. itaque Christianæ Ecclesiæ omnes jam inde
~~ab Apostolorum temporibus~~ hanc præceptum
religiosissime retinuerunt, conjungendo ea
(impositionem manuum) cum sacro chrismate,
hæc quidem in aliis editionibus
retinuerit, æquinvocationem tamen ab
hibuerit.

§. 140. Primum in secunda editio-
ne hæc verba unacum transubstan-
tione addiderit: *Panis & vīnum multū
sunt in Corpus & sanguinem Christi.*

§. 145. Bossuetius primo dixerit:
adeo ut rationabiliter possit appellari Sa-
crificium, in altera autem habeatur: si
hil ut illi desit, quo minus vere sit faci-
ficium.

§. 209. Bossuetius dixerit: *nostro
dei Professio nos adstringit, ut credamus
Romanam Ecclesiam esse Matrem ac
Magistrum omnium Ecclesiarum, & vero
obedientiam praestemus Papæ, tanquam su-
cessori S. Petri & Vicario Iesu Christi
in correcta editione posuerit: ea deinde
Papæ subjectio, quam sancta Comissa
sanctique Patres ubique Christianos
cuerunt.*

Postremo Bossuetum §. 212. in-
fundamenta salutis reposuisse, ait:
Protestantes, adorationem unius Dei
Patris, Filii & Spiritus sancti, & fide-
ciam in unico Salvatore, hæc autem verba

in aliis editionibus omisisse, sicut & Sæc. XVII.
 hæc: certe in omnibus hisce explicationi- A.C. 1671.
 bus, quæ verum fidei nostræ fundamentum
 complectuntur, non reperitur ullum verbum,
 quod repugnet his duobus principiis sive di-
 recte sive per consecutionem, qui igitur fa-
 tentur Ecclesiam Romanam credere & pro-
 fiteri omnia, quæ sunt essentialia ad conser-
 vandam substantiam Christianæ Religionis,
 ita ut nullo rationis fundamento (dogmata
 iis contraria nobis adscribere queant, eos
 simul ex propriis ipsorum principiis confi-
 teri oportet, Ecclesiam Romanam esse ve-
 ram ac genuinam partem Ecclesiæ Christi,
 cum qua quilibet Christianus & corde suo
 & ipso actu, quantum in se est, semetipsum
 unire debet.

§. XXXIX.

*Bossuetii liber communi approbatione
 & applausu exceptus.*

Quamvis igitur Protestantes tot com-
 menta, fraudesque ad imminuen-
 dam hujus libri auctoritatem adhibue-
 rint, prævaluit tamen luculentissima
 ipsius operis præstantia, quapropter
 solemnior illius approbatio etiam Ro-
 mæ apud Clementem X. urgebatur,
 quam tamen Italorum nonnulli præ-
 pediebant, qui inter fidei præcepta
 immisceri exoptabant ea, quæ tamen

Nn 3

vel

